

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ

Τμήμα Ελεύθερων Επαγγελματιών

Πληροφ: Σ. Παπαϊωάννου

Ε. Ράπτη

Διεύθυνση: Σταδίου 29

Ταχ. Κωδ.: 101 10 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210 - 3368101

210 - 3368109

Fax: 210 - 3368110

e-mail: asfayt@ggka.gr

Αθήνα, 24.09.2010

Αρ. πρ.: Φ.80000/οικ.19780/1129

- ΠΡΟΣ:
1. Ασφαλιστικούς Οργανισμούς
Κύριας Ασφάλισης
 2. Ασφαλιστικούς Οργανισμούς
Επικουρικής Ασφάλισης
 3. Υπουργείο Οικονομικών
Γενικό Λογιστήριο του
Κράτους
 4. Κάνιγγος 29
101 10 Αθήνα
 5. Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο
Εθνικής Αντιστάσεως 1
185 31 Πειραιάς

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή του άρθρου 13 του ν. 3863/2010 «Νέο ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (Φ.Ε.Κ. 115/ τ. Α' / 15.07.2010) – Ειδικοί όροι συνταξιοδότησης επιζώντων συζύγων.

Με το άρθρο 13 του πρόσφατα ψηφισθέντα νόμου ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις», αντικαθίσταται το άρθρο 62 του ν. 2676/1999, όπως ίσχυε με το άρθρο 4 του ν. 3385/2005. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αφορούν στις προϋποθέσεις χορήγησης σύνταξης θανάτου στον επιζώντα σύζυγο ασφαλισμένου ή συνταξιούχου φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), και επεκτείνεται η εφαρμογή τους και στις περιπτώσεις λήψης σύνταξης λόγω θανάτου από το Δημόσιο, ή από φορέα κύριας ασφάλισης με καθεστώς όμοιο με αυτό του Δημοσίου.

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του ν.3863/2010 επαναλαμβάνονται χωρίς ουσιαστική διαφοροποίηση τα προβλεπόμενα από το άρθρο 62 του ν. 2676/1999, όπως αντικαταστάθηκε και ίσχυε με το άρθρο 4 του ν. 3385/2005. Ειδικότερα, προβλέπεται πλέον ρητά η χορήγηση σύνταξης λόγω θανάτου στον επιζώντα για μία τριετία, χωρίς περιορισμούς, σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου ασφαλιστικού οργανισμού κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, από την πρώτη του επομένου του θανάτου μήνα, εφόσον ο επιζών σύζυγος δικαιούται να λάβει σύνταξη λόγω θανάτου σύμφωνα με τις γενικές ή καταστατικές διατάξεις του κάθε ασφαλιστικού οργανισμού.

Μετά την πάροδο της τριετίας, ο επιζών σύζυγος, εφόσον εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, η σύνταξη θανάτου περιορίζεται στο 50% της δικαιούμενης σύνταξης θανάτου, έως τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας, και μετά τη συμπλήρωση του ορίου αυτού λαμβάνει το 70% της σύνταξης αυτής. Τα ανωτέρω δεν έχουν εφαρμογή, στην περίπτωση που ο επιζών σύζυγος, κατά την ημερομηνία θανάτου, είναι ανάπτηρος σωματικά ή πνευματικά σε ποσοστό 67% και άνω, οπότε λαμβάνει ολόκληρη τη δικαιούμενη σύνταξη, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η αναπηρία, ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Σε περίπτωση που ο επιζών σύζυγος λαμβάνει και σύνταξη από ίδιο δικαίωμα ή περισσότερες της μίας συντάξεις λόγω θανάτου, κύριες ή επικουρικές, ο ανωτέρω περιορισμός της σύνταξης, γίνεται σε μία από τις κύριες καθώς και σε μία από τις επικουρικές συντάξεις της επιλογής του. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στους συνταξιούχους ή βοηθηματούχους τύπου σύνταξης του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ., που λαμβάνουν κατώτατα όρια σύνταξης από τον φορέα, οι οποίοι όμως δεν υπόκεινται πλέον στην μείωση που προβλέπεται από την περίπτωση δ της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του ν. 825/1978, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Σε περίπτωση που η σύνταξη θανάτου καταβάλλεται μειωμένη σύμφωνα με τα ανωτέρω και ο θανών ασφαλισμένος ή συνταξιούχος καταλείπει τέκνα που δικαιούνται σύνταξη θανάτου σύμφωνα με τις γενικές ή καταστατικές διατάξεις των φορέων που χορηγούν τη σύνταξη θανάτου, το υπόλοιπο της σύνταξης του επιζώντα των συζύγων επιμερίζεται στα τέκνα σε ίσα μέρη. Ο κατά τα ανωτέρω περιορισμός χωρεί και στην περίπτωση που η σύνταξη λόγω θανάτου καταβάλλεται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, και αναστέλλεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 1379/1983, όπως κάθε φορά ισχύουν, ή μειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998, όπως ισχύουν.

Οι διατάξεις του άρθρου 62 του ν.2676/1999, όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 13 του ν.3863/2010, εξακολουθούν να μην εφαρμόζονται σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου

του Ο.Γ.Α., ο οποίος λαμβάνει σύνταξη με βάση τις διατάξεις του ν. 4169/1961, του ν.δ. 1390/1973, του ν. 1745/1987 και του ν. 2458/1997, καθώς και στην περίπτωση που ο επιζών σύζυγος είναι ασφαλισμένος ή συνταξιούχος του Ο.Γ.Α. και λαμβάνει σύνταξη σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του ν. 3863/2010 προβλέπεται ότι το άρθρο 62 του ν.2676/1999, όπως αυτό ισχύει, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.3865/2010, έχει εφαρμογή και στους επιζώντες συζύγους που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου από το Δημόσιο, με εξαίρεση όσους λαμβάνουν και εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξη από το Δημόσιο, ή πολεμική σύνταξη γενικά ή σύνταξη με βάση τις διατάξεις των νόμων 1897/1999 και 1977/1991, καθώς και όσους υπάγονται στις διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998.

Συνεπώς, με τη νέα ρύθμιση ο επιζών σύζυγος που λαμβάνει σύνταξη από ίδιο δικαίωμα ή σύνταξη λόγω θανάτου από φορέα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ή το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.), και σύνταξη λόγω θανάτου από τους ανωτέρω φορείς ή το Δημόσιο, από υπηρεσία που παρασχέθηκε στο Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, υπόκειται στον προβλεπόμενο από την παράγραφο 1β του άρθρου 62 του ν.2676/1999, όπως ισχύει, περιορισμό της σύνταξης που θα επιλέξει, με αντίστοιχο επιμερισμό του υπολοίπου της σύνταξης στα δικαιοδόχα τέκνα, εφόσον υπάρχουν.

Για παράδειγμα συνταξιούχος γήρατος του Ο.Α.Ε.Ε. λαμβάνει σύνταξη θανάτου από τον Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) του Ε.Τ.Α.Α., από εργασία του θανόντος στο Δημόσιο. Στην περίπτωση αυτή η σύνταξη λόγω θανάτου καταβάλλεται χωρίς περιορισμό για μία τριετία από την πρώτη του επομένου του θανάτου μήνα. Μετά την πάροδο της τριετίας, εφόσον ο συνταξιούχος δεν έχει συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας του, η σύνταξη περιορίζεται κατά 50%, και ο επιζών σύζυγος επιλέγει εάν ο περιορισμός της σύνταξης θα γίνει στη σύνταξης γήρατος που λαμβάνει από τον Ο.Α.Ε.Ε. ή στη σύνταξη θανάτου που λαμβάνει από το Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. – Ε.Τ.Α.Α. Μετά τη συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας, ο επιζών σύζυγος λαμβάνει το 70% της σύνταξης που έχει επιλέξει να περιοριστεί. Εφόσον υπάρχουν τέκνα, τα οποία δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις του Ο.Α.Ε.Ε. ή του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. – Ε.Τ.Α.Α., το ποσό της σύνταξης που περικόπτεται από τον επιζώντα σύζυγο επιμερίζεται στα τέκνα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 62 του ν.2676/1999, όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν.3863/2010.

Επισημαίνεται ότι μετά την ισχύ της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.3865/2010, δικαίωμα επιλογής σε ότι αφορά στον περιορισμό της σύνταξης του Δημοσίου έχουν μόνο όσοι λαμβάνουν από αυτό σύνταξη λόγω θανάτου και όχι σύνταξη εξ ίδιου δικαιώματος, δεδομένου ότι ο ανωτέρω νόμος δεν περιέλαβε την περίπτωση αυτή. Στην περίπτωση που ζητηθεί περιορισμός σύνταξης του Δημοσίου από ίδιο δικαίωμα, τότε θα ισχύουν οι οδηγίες που σας έχουν δοθεί με σχετικά έγγραφά μας, δηλαδή δεν θα πραγματοποιηθεί περικοπή σε καμία σύνταξη.

Σε περίπτωση που ο επιζών σύζυγος λαμβάνει σύνταξη από ίδιο δικαίωμα και σύνταξη λόγω θανάτου από το Δημόσιο ή από φορέα κύριας ασφάλισης με καθεστώς όμοιο με αυτό του Δημοσίου, λόγω απασχόλησης στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός έχει οριθετηθεί με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998.

Για παράδειγμα, συνταξιούχος ιατρός του Ε.Σ.Υ. λαμβάνει σύνταξη ως επιζών σύζυγος από τον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) του Ε.Τ.Α.Α., λόγω θανάτου του συζύγου, μόνιμου ιατρού του Ι.Κ.Α., ασφαλισμένου στο Ειδικό Συνταξιοδοτικό Καθεστώς του Ι.Κ.Α. (ν.3163/1955). Στην περίπτωση αυτή έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998, οπότε η σύνταξη λόγω θανάτου από το Τ.Σ.Α.Υ. καταβάλλεται εξ αρχής μειωμένη κατά 70%, εκτός και εάν ζητήσει την αναστολή της σύνταξης του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.1379/1983, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 17 του ν.1489/1984.

Αντίθετα, στην περίπτωση συνταξιούχου ιατρού του Ε.Σ.Υ., που λαμβάνει σύνταξη ως επιζών σύζυγος από τον Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) του Ε.Τ.Α.Α., λόγω θανάτου του συζύγου, ο οποίος ασκούσε ελεύθερο επάγγελμα, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 62 του ν.2676/1999, όπως ισχύει.

Σημειώνουμε ότι οι διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 8 του ν.2592/1998 έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις που ο επιζών σύζυγος απασχολείται στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ανεξαρτήτως του είδους της εργασιακής σχέσης και του τρόπου αμοιβής, ή λαμβάνει σύνταξη από το Δημόσιο ή φορείς κοινωνικής ασφάλισης λόγω απασχόλησης στο Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, και ο θανών σύζυγος απασχολείτο στο δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή λάμβανε σύνταξη από το Δημόσιο ή φορείς κοινωνικής ασφάλισης λόγω απασχόλησης στο Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου καθορίζεται ότι τα προβλεπόμενα από το άρθρο 62 του ν.2676/1999 όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν.3863/2010, εφαρμόζονται για τις περιπτώσεις που ο θάνατος του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου επέλθει μετά

την ισχύ του παρόντος άρθρου (15.07.2010), ενώ δεν επέρχεται καμία μεταβολή στις περιπτώσεις που ο θάνατος επήλθε πριν την ημερομηνία αυτή.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου επεκτείνεται η εφαρμογή των προβλεπομένων από το άρθρο 62 του ν.2676/1999 όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν.3863/2010, και στους φορείς και τομείς επικουρικής ασφάλισης, οι ασφαλισμένοι των οποίων συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή από φορείς κύριας ασφάλισης με καθεστώς όμοιο με αυτό του Δημοσίου.

5. Τέλος, με την παράγραφο 5 του άρθρου καταργείται κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα, εκτός εκείνων που αναφέρονται ρητά στις προηγούμενες παραγράφους του άρθρου.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ για ενημέρωση:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέως Κ.Α.
4. Γραφείο Γεν. Δ/ντριας Κ.Α.
5. Γραφείο Γεν. Δ/ντριας Δ.Υ.
6. Όλες τις Δ/νσεις της Γ.Γ.Κ.Α. και το Τμήμα Διαδοχικής Ασφάλισης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

Δ/νση Κ.Α.Α.

- Τμήμα Α (5 αντίγραφα)
- Τμήμα Β (3 αντίγραφο)

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

ΘΕΩΡΗΘΙΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ Η ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ